

Aan de Stuurgroep Heroriëntatie Gemeentelijke
Samenwerking
p/a Gemeente Wierden
Postbus 43
7640 AA WIERDEN

Uw brief/kenmerk:

Ons kenmerk:
15UIT04522Doorkiesnr.:
63 03 01Typ./coll.
WME

Bijlagen:

Onderwerp:
Reactie rapport "Samenwerken doen we zelf"

Nijverdal,

12 MRT 2015

Geachte stuurgroepleden,

Naar aanleiding van de presentatie in ons college op 20 januari jl. en in de commissie ABZM van 29 januari jl. en de inhoud van het door u uitgebrachte rapport, "Samenwerken doen we zelf" reageren wij graag via deze brief, die wij hebben behandeld in onze raadsvergadering van 10 maart jl., op de door u gepresenteerde voorstellen over de samenwerking tussen gemeenten in Twente.

Allereerst willen wij u complimenteren met de kwaliteit van de voorstellen. Op hoofdlijnen doen de voorstellen recht aan de samenwerking die afgelopen jaren vorm en inhoud hebben gekregen in Twente, maar bieden ook een perspectief om de samenwerking door te ontwikkelen, zodat in gezamenlijkheid de echte problemen waarvoor Regio Twente en de Twentse gemeenten zich zien geplaatst, het hoofd kunnen worden geboden.

Uw rapport kent drie hoofdlijnen, samenwerking op het niveau van de gemeenteraden, samenwerking tussen colleges, vormgegeven door de portefeuillehouders en samenwerking tussen de ambtelijke organisaties van de gemeenten. Graag reageren wij op basis van deze drie hoofdlijnen.

Samenwerking op het niveau van de gemeenteraden.

Door de 14 gemeenteraden bij het begin van elke bestuursperiode de 'agenda voor de samenwerking' voor te leggen en daaruit een jaarlijks door alle raden vast te stellen programma met bestuursopdrachten te destilleren, zorgt ervoor dat de betrokkenheid door de raden aanmerkelijk wordt versterkt en dat de democratische legitimatie voor de samenwerking toeneemt en daarmee is gewaarborgd.

Door het instellen van een informierend en adviserend Twenteberaad zal de uitwisseling tussen raden toenemen en zal er een meer gezamenlijke visie ontstaan over de Twentse problemen en hoe die aan te pakken.

Wel realiseren wij ons dat het bijeenkomsten zullen worden die, naar wij hopen door veel raadsleden zullen worden bijgewoond. Dat heeft als gevaar in zich dat het onoverzichtelijk en moeilijk te structureren bijeenkomsten kunnen zijn. Oplossingen hiervoor moeten worden

aangedragen en die horen naar ons oordeel deel uit te maken van de definitieve notitie die uiteraard nog aan onze raad moet worden voorgelegd ter vaststelling. Verder hechten wij eraan dat de onderwerpen die op de 'agenda voor de samenwerking' komen te staan ook echt bijdragen aan het gezamenlijk oplossen van problemen. Wat ons betreft zijn dat de kerndomeinen 'Sociaaleconomische ontwikkeling (inclusief recreatie en toerisme)' en 'Externe profilering (hieronder wordt ook lobbyen verstaan)'. Juist op deze terreinen is samenwerking essentieel en moet 'free-rider-gedrag' worden uitgesloten.

Bij de andere kerndomeinen voor de intergemeentelijke samenwerking (zie blz. 11 van uw rapport) die u noemt zijn wij van oordeel dat die niet op de strategische agenda hoeven worden geplaatst omdat er al andere specifieke gemeenschappelijke regelingen voor zijn waarin de samenwerkingsdoelen zijn vastgelegd, of dat er sprake is van vrijwillige samenwerking (coalition of the willing) op uitvoerend niveau.

Verder bevreemdt het ons dat in het rapport geen aandacht wordt besteed aan de Netwerkstad Twente en hoe die zich verhoudt tot de gedane voorstellen. De Netwerkstad kan namelijk niet meer opereren als bestuurscommissie van de regio Twente. Ook hechten wij aan een heldere afbakening van zaken die in Regioverband worden opgepakt en taken die door de provincie worden gedaan. Dan gaat het om taken als het plannen van bedrijventerreinen en woningbouw. Doublures zijn wat ons betreft hier niet bespreekbaar. Wij zouden dat graag als uitgangspunt opgenomen zien in de definitieve nota.

Samenwerking vanuit de colleges door portefeuillehouders

Door te werken met door de raden vastgestelde bestuursopdrachten (dus vaststelling van beleid) en daarmee de colleges en de portefeuillehouders op pad te sturen, wordt veel meer dan de afgelopen jaren een lijn in gang gezet die heldere doelen stelt, randvoorwaarden aangeeft en daarmee een basis voor portefeuillehouders legt om daadwerkelijke resultaten te bereiken waarover ook politieke verantwoording moet worden afgelegd. Door duidelijke opdrachten te verstrekken lijkt het ons ook mogelijk dat er slim kan worden samengewerkt tussen portefeuillehouders, waardoor op onderdelen bestuurlijk drukte kan worden voorkomen.

Deze werkwijze sluit aan bij de samenwerking die is ontwikkeld in Twente aangaande de decentralisatie van rijkstaken op het sociaal domein. Daarmee zijn goede ervaringen opgedaan. Wel moet de formele besluitvorming en de verdeling van taken helder, vooraf worden geregeld. Om met dat laatste te beginnen, samenwerken betekent ook, taken en verantwoordelijkheden evenwichtig verdelen tussen grote en kleinere gemeenten, tussen stad en platteland. Wij vinden het zeer belangrijk dat dit zorgvuldig en evenwichtig gebeurt. Daarnaast zal ook het algemeen en dagelijks bestuur van de formele gemeenschappelijke regeling voor de Regio Twente als organisatie met inachtneming van dit principe moeten worden gevuld. Daaruit volgt dat, zoals nu het geval is, de voorzitter door de grootste gemeente wordt geleverd, wat ons betreft geen automatische is. Het moet onomstreden zijn dat de voorzitter onafhankelijk is. In het formele regiobestuur zal elke gemeente vertegenwoordigd zijn met 1 lid,

Overigens vinden wij in het rapport niet scherp verwoord hoe het formele regio bestuur zich straks verhoudt tot de opdrachten die vanuit de 14 raden worden verstrekt aan de portefeuillehouders. Graag zien we dit onderwerp beter uitgewerkt. Voor wat betreft de formele besluitvorming en dat vooral aangaande de strategische taakvelden 'Sociaaleconomische ontwikkeling' en 'Externe profilering' wordt in uw rapport niet ingegaan op de situatie hoe het verder moet, wanneer niet alle 14 gemeenten hier samen op willen trekken. Op welke wijze is er dan sprake van doorzettingsmacht om tot een daadkrachtige en gezamenlijke aanpak te komen, hoe wordt dan 'free-rider-gedrag' voorkomen? Zoals we hiervoor al hebben aangegeven, zijn dat volgens ons vragen waarop wel helder een antwoord moet komen.

Dat geldt ook voor besluitvorming binnen de portefeuilleoverleggen.

Samenwerking tussen de ambtelijke organisaties

Door enerzijds modellen aan te geven voor inhoudelijke uitwisseling en het slimmer inzetten van beschikbare capaciteit en anderzijds het Twentebedrijf als een neutrale 'landingsplaats' te introduceren waar bestaande en verder te ontwikkelen samenwerkingsvormen kunnen worden ondergebracht, wordt naar ons oordeel op een innovatieve en toekomstgerichte wijze een lijn geschetst die het optimum zoekt tussen dienstverlening voor lokaal bestuur en burgers aan de ene kant, en het gezamenlijk inzetten van schaarse middelen aan de andere kant. Het moet vooral beter en goedkoper.

Overigens gaan wij er daarbij vanuit dat het hier vooral gaat om ondersteunende bedrijfsvoeringsactiviteiten.

De aansturing van specifieke taken, zoals op terrein van publieke gezondheid, veiligheid, vergunningverlening en handhaving, zal blijven lopen via de lijnen zoals wij die nu kennen. Dat betekent via een bestuurscommissie en/of een nieuwe gemeenschappelijke regeling. Zo zou de GGD formeel losgekoppeld moeten zijn van het nieuwe regiobestuur, een vergelijkbare situatie als met de VRT.

Uiteraard kan de bedrijfsmatige ondersteuning van deze zaken prima via het Twentebedrijf gestalte krijgen.

Wel merken wij op dat de titel 'Twentebedrijf' de verwachting in zich heeft dat het ook als een bedrijf zal worden aangestuurd. De uitwerking hiervan is wat ons betreft een belangrijk aandachtspunt.

Tot slot merken wij op dat het hele rapport vooral uitademt dat we als Twente onderling samenwerking zoeken om onze problemen aan te pakken.

Dat neemt, vinden wij, niet weg, dat het optimaal aanpakken van problemen soms een andere schaal nodig heeft dan de Twentse en soms ook andere partners vraagt dan alleen de 14 gemeenten. Provincie, rijksoverheid, bedrijfsleven, onderwijs, belangenorganisaties, buurgemeenten, ook zij spelen zeker op onderdelen een onmisbare rol om op basis van een samenwerkingsagenda een welvarende en duurzame toekomst voor Twente veilig te stellen. Wat ons betreft kan ook dat in het rapport sterker naar voren worden gebracht.

Tot zover onze reactie.

Uiteraard hopen wij dat deze reactie een bijdrage levert aan een toekomst bestendige samenwerking.

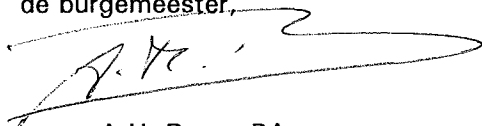
Deze brief sturen wij in afschrift aan de colleges en gemeenteraden van de Twentse gemeenten en aan het dagelijks - en het algemeen bestuur van de Regio Twente.

Hoogachtend,

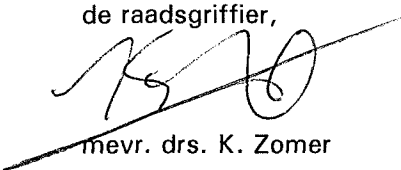
Burgemeester en Wethouders van Hellendoorn,
de secretaris,

F. Dijkstra MBA

de burgemeester,

mevr. A.H. Raven BA

de Raad van de gemeente Hellendoorn,
de raadsgriffier,

mevr. drs. K. Zomer

de voorzitter,

mevr. A.H. Raven BA